

MAZÁNYTŰ

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hónapok
éneke utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és Kiadóhivatal
Nagyvárad, Szilágyi Dezsa-A. U.
A szerkesztőség kéziratok vétele
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetők és hirdetősek a kiadói
hivatalhoz fordulnak.

ELŐFIZETÉSI ÁRA
Hónaponta 18 h.
Félévente 90 h.
Évesen 180 h.
Külföldre 240 h.
Külföldre 240 h.
Külföldre 240 h.
Külföldre 240 h.
Külföldre 240 h.

2017. évfolyam 290. szám

Szerda, 1917 december 19.

Katonák karácsonya.

Segítsünk az övegyeken
és árvákon.

A harcerekén küzdő, dicsőséggel övezett hadsereg arra kéri a M. kir. Honv. Minisztérium Hadsegélyező Hivatalát, hogy mellőzze az idén karácsonykor a frontok megajándékozását. Kívánságukat a hadsereg főparancsnokság tolmácsolta a Hadsegélyező Hivatalnak.

A Hadsegélyező Hivatal annak dacára, hogy a szeretet és béke ünnepeinek megülésében annak az érzelmi szolidaritásnak a szimbólumát látta megnyilvánulni, amely a küzdő és szenvedő hősokeket összekapcsolja az itthonlevőkkel, mégis lemond a megkezdett akció folytatásáról.

Katonáink mintha éreznék és tudják, mily nagy nehézségbe üt közik ma az anyagok óriási hiánya miatt az anyagok beszerzése, nemes és fenséges gsztussal elhárítják maguktól az ajándékokat és arra kéri a Hadsegélyező Hivatalt, fordítsa a begyűlt összeget sz árvák és özvegyek javára. A közmondás arany igazsága megdőlt: nem igaz, hogy akinek pénze van, mindene van.

De ha van pénz, hát legyen is! Ha katonáinkat nem tudjuk a szent estén elhalmozni szeretetünk megnyilvánulásának külső jeleivel, akkor segítsünk mindazokon, akik legnagyobb áldozatai a világok mérkőzésének, akkor adjuk oda azt az összszeg-t, amit szíves örömet oda adtunk volna karácsonyi ajándéknak; adjuk oda most általános hadi jótékonyági célokra.

Minden fillér sebeket hegeszt, fájdalmat enyhít és könyveket szárít.

Erre kéri a Hadsegélyező Hivatal az önfeláldozó magyar társadalmat.

Az adományok postautalványon a postatakarék-pénztárhoz Budapest, V., Hold-uca küldendők. A postautalvány szelvényein meg kell írni, hogy a küldött összeg a Hadsegélyező Hivatal 6458 sz. postatakarék-pénztári csekszámlája javára irandó.

Tárgyalások

a hadifoglyok kicseréléséről s a forgalom megindításáról

Budapest, december 18. (Saját tudósítónktól.) A Magyar Távirati Irodának jelentik: A fegyverszüneti tárgyalásokon Breszt-Litovszkban az oroszok s a központi hatalmak közt megállapodás történt arra nézve, hogy milyen módosítók mellett cserélik ki a polgári foglyokat és a rokkant hadifoglyokat a fronton át közvetlen összeköttetésben. A foglyok helyzetének javítására is intézkedések történtek, a posta és kereskedelmi forgalom újból való felvételére újabb megállapodások létesültek. A kérdés részleteinek megbeszélése céljából vegyes bizottság ül össze Péterváron az összes érdekelt hatalmak képviselőinek részvételével. Részükről a külügy és hadügyminisztériumok, a hadsereg főparancsnokság, a központi szállítási vezetőség, a magyar és osztrák belügyminisztériumok, a postafőigazgatóságok és a Vörös-Kereszt egyesület képviselői e célból Pétervárra utaznak.

Bélni akarnak az olaszok is.

Budapest, december 18. (Saját tudósítónktól.) Zürichből jelentik: Az olasz kamara tükos ülésein történetik legatják a követelményt. A kormányt kényszeríteni akarják a tékefelletelek és kérdések megvitatására. Semmi helyse tarthatatlan.

Oláh, szerb és cseh ezredek.

Budapest, december 18. (Saját tudósítónktól.) Pétervárról jelentik: A Rostov melletti harcokban Kaledin oldalán oláh, szerb és cseh ezredek küzdöttek a bolsevikiek ellen.

Megindul a forgalom Oroszországgal.

Budapest, december 18. (Saját tudósítónktól.) Lugaoból jelentik: A Corriere szerint a fegyverszüneti tárgyalások vége a különbéke lesz.

A pétervári bankok értesítést kaptak, hogy Németország a kereskedelmi és elemiszerforgalmat rövid időn belül felveszi Oroszországgal.

Anglia elismerte a bolsevik kormányt.

Budapest, december 18. (Saját tudósítónktól.) Kopenhágából jelentik a Politiken: Anglia elismerte a bolsevik kormányt. Tette ezt azzal az indoklással, hogy megakadályozza, miszerint Oroszország Németország vazallusa legyen. Anglia tudja, hogy Oroszország képtelen a harcra további viselésére s tönkremegy, ha erkölcsileg nem segítik szövetségesei azzal, hogy a kormányt elismerik s helyzetén könnyítenek.

Biharmegye mai közgyűlése.

**Fráter alispán
időszaki jelentése.**

Biharmegye ma délelőtt tartja meg rendszeres évnegyedesi közgyűlését Malatinszky Lajos főispán elnöklése alatt. A több napra tervezett közgyűlés tárgysorozatának első pontja: Fráter Barnabás alispán esakásos időszaki jelentése, amely beszámol a megye múlt negyedévi közállapotáról a gazdaságilag mindenesen eseményekben, mely Bihar megye önkormányzati életében az elmúlt negyedévben történt. A mindezt kiterjedő jelentés a következőképp hangzik.

Száhlender Károly emléke.

A vármegye önkormányzati életére nézve a legutóbbi közgyűlés óta fontosabb esemény nem történt.

A vármegye törvényhatósági bizottságának tagjai közül ebben az évnegyedben a következők:

Száhlender Károly biz. tag, aki hosszú évekre kiterjedő őszelien és kiváló munkásságával a vármegye közönségének osztatlan tisztelgetését és elismerését érdemelte ki, továbbá Nagy P. István, Horváth Lajos és Nagy János bizottsági tagok.

As országgyűlési képviselőválasztók 1918 évi névjegyzékét egybeállították a azok még az év végével illetékes helyekre kiadatnak.

Biharmegye közegészségügye.

As egészségügyi állapot kedvezőtenebb volt, mint a múlt évnegyedben, a hivatalos orvosok ugyanis 9909 beteg gyógykezelték, s így 95 tel többet, mint az előző évnegyedben. A gyógykezelték közt izmolt szegény volt 7 éven aluli életkorban 615, 7 éven felüli 646 összesen tehát: 1261. Uralkodó kórok valamennyi járásban előfordultak s általában elég kedvező lefolyással, még pedig: ronszó toroklob 19 községben 62 esetben, kanyaró 4 községben, 37 esetben, vörheny 8 községben, 78 esetben, hasihasnyán 36 községben 197 esetben, kökhuut 4 községben 19 esetben, vérhas 15 községben 98 esetben és fertőző tuberkulózis 3 községben 15 esetben. Járvány uralkodott 23 esetben és pedig vörheny 3, vérhas 6, hasihasnyán 8, ronszó toroklob 4 és kanyaró 2. As uralkodó járványok jellege a múlt negyedévhez viszonyítva a következőképpen mutat kedvezőtenebb eltérést: a hasihasnyán a rendszeres évi ősi emlékedés meghaladó mérvben lépett fel és pedig Székelyhídon és Köröstarján községekben járványosan. Mindkét helyen a járványt ivóvíz fertőzés okozta. A szükséges rend és óvintézkedések végre hajtsa ellenőrzöttet. Közegészségügyi ügykezelés terén az elmúlt év folyamán említéreméltó, hogy dr. Bardoly Lajos főispán ar által székelvélől helyettes járásorvosul kirendeltetett dr. Sallóczy Pál, dr. Kiss Vilmos, dr. Havas Imre, dr. Pollák Endre hadbavonult járásorvosok felmentése kérelmezett.

Ruhák, férfi öltönyök, felöltők, festése és tisztítása. Fügöny, kézimunka, kelengye neműek tisztítása. Fekete festés elsőrendű kivitelben.

HALTENBERGER VILMOS

kelempfestő, vegytisztító és gőzmosógyműködésű Nagyvárad.

Gyár telefon sz. 34. Felvételi díjat 14—39.

Béketárgyalásokat kezdünk.

Berlin, december 18. A Woll ügynőség jelentő:

Németország, Ausztria Magyarország, Bulgária és Törökország kormányai már a legközelebbi napokban megkezdik a béketárgyalásokat. A német meghatalmasítottak a

legrövidebb idő múlva elutaznak. A tárgyalásokon résztvevő kormányoknak Brüsszeltovszkban lévő képviselői már megkezdtek a béke feltételeiről való nem kötelező előzetes tárgyalásokat.

A Piavénál és a Monte Solanón.

Budapest, december 18. (Saját tudósítónktól.) A miniszterelnökségi sajtóosztály távirata. (Hivatalos.)

Keleti harctér.

Fegyverszünet.

Olasz harctér.

A Piava és a Brenta közötti sikeres harcok tervékenység.

A vezérkar főnöke.

Berlin, december 17. A nagylőhadiszárlás jelentő:

Olasz harctér.

A Brenta és Piava között sokszor előkelt a túsorsági tervékenység. A Monte Solarótól keletre az elleneség állások egyes részeit elfoglaltuk.

Ludendorff, első főszállásmenter.

Hójuvások a nyugati fronton.

Berlin, december 18. A nagylőhadiszárlás jelentő:

Nyugati harctér.

A túsorsági tervékenység vihar és hójuvások következtében esakély maradt.

Flandriában és Cambrailól nyugatra este kissé fokozódott a tús. Felderítő osztagaink az angol arcvonal mentén Ploantól északnyugatra a Maas keleti partján és Thantól délkeletre számos franciát és angolot fogtak el.

Macedón arcvonal.

A Cserna hejlásban és a Vardar és Doiran tó között a tús időszakint feléledt.

Ludendorff, első főszállásmenter.

Népképviselők a béketárgyalásokon.

Budapest, december 18. (Saját tudósítónktól.) Bizsól jelentik, hogy a reichsrat mai ülésén a következőket kérdezték az osztrák kormánytól: Szász és társai kérdik, hogy népképviselőket választanak e, akik az orosz tárgyalásokon részt vesznek? Ailer és társai kérik, hogy az osztrák elnöki és képviselőmentes béke elvű erősséssit-e a béketárgyalásokon? A két interpelláció sürgős tárgyalását a reichsrat kiemelte.

A béke hajnalpirja az egész világ fölött ragyog.

Budapest, december 18. (Saját tudósítónktól.) Bizsól jelentik: A mai lapok egybehangzóan megállapítják, hogy a brüsszeltovszki szerződés a központi hatalmak békepolitikájának jelentékeny sikerét jelenti. Jó szándékban és okos mérsékletben egyik részről sem lesz hiány, de számolni kell azzal, hogy az európai nyugati hatalmak Wilson támogatásával minden követ megmozgatnak, hogy a béke megteremtését megzavarják s a központiak sikerét meghiúsítsák. De a béke hajnalpirja már az egész világ fölött ragyog.

A hadicélok revízióját sürgetik.

Budapest, december 18. (Saját tudósítónktól.) Amsterdamból jelentik: Londonban az angol alsóházban a hadicélokot tárgyalta. A képviselők, mondották a szónokok, nyilatkozni kell a hadicélokról. As Egyesült Államok presztissze követeli, hogy Anglia és a szövetségesek világszerte meg a háboru céljait. A munkások szövetsége is sürgeti, hogy revízióját a hadicélokot és tegyék köze.

Az annexiók.

Budapest, dec. 18. (Saját tudósítónktól.) A Neue Wiener Tagblattnak jelentik Berlinből: A liberális szövetségosa dr. Müller Miniszter képviselő a következő kijelentés tette:

— A birodalmi gyűlés július 19-ki békereoluciója, minthogy az entente nem miltatta figyelemre, meghaladó dolog. Ma madarjaink az az álláspontja, hogy mielőtt tovább tart a háboru, annál magasabb követeléseket kell támasztanunk.

Ki dönt a béke kérdésében?

Budapest, december 18. (Saját tudósítónktól.) Stockholmól jelentik: A P. T. U. közli: Scherbecsev táborának Foxsában ideiglenes fegyverszünetet kötött a magyar, osztrák, német, bolgár és török esztagokkal.

A városi tisztviselők fizetésrendezése.

A tisztviselők memoranduma.

Megemlékeztünk a városi tisztviselők megszűnéséről, melyet helyzetük javítása céljából indítottak. Hétfőn és tegnap délután értekezletet tartottak a tárgyban a város házában.

A hétfői értekezleten még nem jutottak megállapodásra, de a tegnapi folytatásos értekezleten határozati javaslatot fogadtak el, amelyet ma jutattak el Lukács Ödön polgármester-helyettesnek, assal a kérelemmel, hogy azt már a ma délután tartandó jog és pénzügyi bizottság együttes ülésén tárgyalassa elő.

A tisztviselők nem az erőszak útjára lépnek, csak azt kérik, hogy munkájuk után megélhetésüket tegye a város lehetővé a szüntesse meg azt a kényszerítő nyomort, amely ma az ismeretlen drágaság folytán a legtöbb városi tisztviselőt sújtja.

Továbbá egyenlő elbánást kérnek minden tisztviselőre és alkalmazottra nézve, igazságos alapon.

Ezeket a kéréseket pedig, azt hisszük, egy a jog és pénzügyi szakbizottság, mint a törvényhatóság teljesíti, mert akárhogy vannak is a dolgok, az az igazság, hogy aki igénybe veszi a tisztviselői munkaszerződését és tudását, az a hátrul a köteletség, hogy gondoskodik a megélhetéséről.

A tegnapi értekezleten negy eszűmmal voltak jelen a tisztviselők dr Mayer László főorvos elnöklété alatt. Résztvett az értekezleten a tanács képviselőiben Jurcsikay Barna adóügyi tanácsos.

Az értekezlet megnyitása után Nissalovsky Sándor áruvászki elnök-helyettes előterjesztette az első napi értekezlet megállapodásai alapján készített határozati javaslatot a Jánditványonta, hogy jelen értekezlet határozata a Polgármester elé terjesztésük, azon kérelemmel, hogy azt a f. hó 29 ére összehívott törvényhatósági bizottsági ülésen tárgyalhatni sziveskedjék.

A határozati javaslat a következő:

I. Kivétel nélkül minden városi tisztviselő és alkalmazott a fizetés rendezés tekintetében egyenlő, arányos, igazságos és méltányos elbánásban részesüljön.

II. A háborús többletmunka pótlék a VI. fizetési osztályban minimum 40 százalékban, lefelé progresszív emelkedően a XI. fizetési osztályban és az osztályon kívül lévőkről 100 százalékban állapítsanak meg.

III. A progresszió — ha a fizetési osztályok szerint nem lehetséges — úgy a minimálisan megállapított pótlékhöz az elterített családtagok száma szerint 3 családtagonként 10 százalékos hozzájárulással arányosítsanak.

IV. Ha az sem volna keresztelhető, úgy a háborús többletmunka pótlék egyenlő legyen, mindenképpen 50 százalékosan állapítsanak meg.

V. Ezen háborús többletmunka pótlék lehetőleg gyorsan és a fizetés végleges rendezéséig állapítsanak meg.

VI. Mondja ki az értekezlet, hogy csatoljuk az Állami Tisztviselők Országos Egyesületének a f. hó dec. 3-ai kongresszusán a követeléseiből alkotott memorandumában foglaltakhoz, és kéri a törvényhatóságot, hogy azok mielőbb teljesítse és a

városokra is kiterjesztése iránt a kormányhoz és a képviselőházhoz felrói a határozati pártolás végett az összes törvényhatóságoknak megküldeni sziveskedjék.

VII. Mondja ki az értekezlet, miszerint kéri a háborús szertandók kétszeresen beszámitása tárgyában hozott közigyelmi határozat mielőbbi végrehajtását, oly irányban, hogy a katonai szolgálatot rem teljesítet tekre is kiterjedjen.

Jurcsikay Barna tanácsosok szóltak fel eután. Kifejezték aótt annak, hogy a város tanácsa teljesen átérli a tisztviselők szomorú és nyomorúságos helyzetét a jelenlegi nehéz viszonyok között. Ma háromszorosan fizetés kellene, hogy tisztességesen megélhessenek. Örömmel látja, hogy a tisztviselők megmondulnak érdekelik védelmére. De számolni kell a viszonyokkal és a követeléseknél is mértékkel kell tartani. Jelenleg még a segítség mértékére nézve nem nyújthat tiszta képet, de a tanácsosok a múltban is gondja volt a tisztviselőkre és a jövőben is arra törekszik, hogy a tisztviselők minél jobb helyzetbe jussanak. Hogy mi lesz a fizetésrendezéssel, nem tudja. A tisztviselők helyzetével tisztezen foglalkoztak a polgármester, a főgyűlés, a főszámvivő és ő is a némi megállapodásra már jutottak is. Eszközök a módosításokhoz egyrészt már a megvalósulás útján van. Janár 1-én megkapják az állam háborús segélyét és a városi pénztárból kiterjesztik azokra is, akik részére az állam nem utalja ki a háborús segélyt. Emellett jön a városi kassza idő leállítás és a szolgálati pótlék. Ez nélkülval azokon segítenek, akik már 15 éve szolgálnak, vagy 6 éve egy állásban vannak. Mindezek összesen 300000 koronát tesznek ki. Emellett még szükséges a tisztviselők helyzetén javítani. A hétfő 100 százalékos emelés méltányos volna, de nem bírja a város, mert egy millió korona újabb kiadást jelentene. Ilyen újabb terhet a törvényhatóság meg nem szabad. A tanács és pénzügyi bizottság 35 százalékos emelést állapított meg; igaz, hogy ez kevés. Ezzel a százalék megállapításról progressziót nem vettek be, mert már az állam pótlékánál megvan a progresszív emelkedés, továbbá a legtöbb olyan alkalmazott van, akik nem tartoznak a szoroson vett közigazgatási tisztviselők közé. Emellett a megállapított háborús segély a díjazáshoz 50 százalékos. Neki van egy leve, amely szerint 3-4 tagosakban lehetne a progressziót kiterjesztetni és pedig 2000 koronáig 50 százalékos, 2000 fölött 4000 koronáig 40 százalékos, ezenfelül 30 százalékos. Ez az egyenlő 35 százalékkal szemben 10000 korona többletként jelent, ami szintén a háborús szertandók. Ezzel szemben tudjuk, mindenképpen szorosan csak ideiglenes segítség. Gondolkozik a végleges segítségtől, mert azt akarja, hogy véglegesen segítsenek a tisztviselőknél. Javasolja, hogy a végleges segítséget kérjék a várostól.

Nissalovsky Sándor megkérdezi a felvilágosítást, de tudjuk az ellen, hogy a mostani segítséget általában és véglegesen tekintik, mert most nem lehet ezzel a vég-

leges rendezést megállapítani. Kéri a határozati javaslat elfogadását, már csak azért is, hogy meggyújtassuk lelkiismeretünket, hogy igyekezzünk helyzetünkön segíteni.

Dr Mayer László elnök szintén köszönetet mond a felvilágosításért, és kéri Jurcsikayt, hogy továbbra is szívón viselje a tisztviselők helyzetét.

A határozati javaslatot elfogadták. Ennek alapján memorandumot dolgoztak ki, amelyet ma délután egy bizottság ad át Lukács Ödön polgármester helyettesnek a kéri, hogy azt a pénzügyi bizottság ma délután tartandó pénzügyi bizottsági ülésén előterjesse.

A bizottság tagjai: Jánosy Gyula, Pásztor Bertalan, Nissalovsky Sándor, Örmény Gyula, dr Mayer László, Jelinek Géza, Kakas István, Róz Mihály, Sólyom Gyula, Magyary Jenő.

Váratlan sorozás Nagyváradon.

Nem kevés meglepetéssel költött Nagyvárad hővéleményében és társadalmi életében, hogy a határrendőrség a város egyik dolgos, arányos és kiváló tisztviselője ellen alaptalanul bizonyított gyanuvokot alapján eljárás indította.

Mint ismeretes, a véd összeroppant, a megbánított tisztviselő visszanyerte szabadságát, hivatalát és a város elégteltelt kért az injuriáért, amely egyik tisztviselőjét méltatlannul érte. A vizsgálat megkezdült a vizsgálóbíró Nagyváradon megkezdte a kihallgatásokat.

Nagy meglepetésre a határrendőrség folytatja addigi megkezdését a katonai ügyosztály ellen, melynek tisztviselői igazuk tudatában nyugodtan megkezdik illetékes helyen a választ.

Az egy kellő helyen kellő megvilágításban elintézését nyer, és ebbe a döntésbe mi nem akarunk beleszólni, mert semmi ottunk sincs a tisztviselők eljárásának feltétlen korrektségében egy pillanatra is kételkedni. De ezt a különös és sivós iparkodást egyszerűen már le kell szerezni, mert a katonai ügyosztály vezetőinek energiáját ilyen ügyek állandósításával nem szabad elporlasztani és lemorozolni. Nekik dolgozni kell a hogyan dolgoznak, ha folyton védekezésére kell készülniük meg nem szabad támadások ellen.

Ennek következménye a most tartott váratlan sorozás, amelynek eredménye azonban a katonai ügyosztály kifogástalan működését már eddig is napról fényesebben igazolta.

*** Anya- és csecsemővédelem tanfolyama.** A belügyminisztérium intézkedése 1918 január 5-én egy határozat anyá- és csecsemővédelem tanfolyama nyílik meg. Akik a tanfolyamon részt venni kívánnak, nejtétezőleg írt pályázati kérvényeket dec. hó 31-ig aláírottak köldhetik be. A pályázatok személyesen is jelentkezniök kell. Pályázhatik minden teljes koru, legfeljebb 45 éves magyar honos nő, aki magyarul beszélni és írni képesnek tud, a polgari lakos négy osztályt sikeressen elvégzte, vagy ennek megfelelő műveltségrel bír. A pályázati kérvényben a kor, családi állapot, jelenlegi foglalkozás, pontos lakás cím feltüntetendő. A tanfolyam halgatásának ingyenes, de állásukról a hallgatók önmaguk gondoskodnak. Nagyvárad 1917 december 18. Dr. Edelmann Menyhért, az állami gyermekmenhely igazgató főorvos.

Olcso ruhát és szövetet kap a közönség.

**A ruhacsora letörése.
Ne vásároljunk pár hétig ruhát.**

— Saját tudósítónktól. —

Országirt jelentünk a Tiszántúl olva adnak, kiket a ruhásati — usora aggodásba ejtett. A Tiszántúl nak a ruhakészítési és szövetlátráról hozott közleménye a Népruházati Bizottság legutóbbi ülésén szóba került a bizottság, mely *Drucker Géza* budapesti nagykereskedő elnöklésével alakult meg, erőlyes intézkedése határosta el magát. Azt a célt tartva szem előtt, hogy a tisztviselők, tanfrok, hivatalnokok, kisemberek ruhaszükségletét sürgösen fedezze, elhatározta, hogy a tisztviselőknek természetben adja ki a ruhaszöveteket, amelyekből ök csinálthatnak ruhát, természetesen a kellékeket is kiadva nekik. Ezenkívül elhatározta, hogy az ipari és kereskedelmi érdekeltség havonásával megblssa ezeket, hogy a Népruházati Bizottság birtokában levő szöveteket feldolgozzák, belőlük ruhát csináltassanak, s a kéz ruhákat rövid idő alatt, legkésőbb január végéig, forgalomba is hozzák a legittim kereskedelmi révén, amivel megoldják azt az ácsorgást és toakodást, amely ma a közönséges hivatal révén oly esomoru látványossága ennek és majdnem minden városnak.

A Népruházati Bizottság birtokában jelenleg 225 000 méter szövet van az orosz országgi szakmácyból, amelyet Németország már kiutalt és kiadott. Ezenkívül háromnegyed millió szövetet gyártanak a mi gyáraink a szorosra vett népszükségletet kielégítésére. Ezeket most részben feldolgozzák, ruhákat készítenek belőlük Budapesten egy 70 000 koronás berendezésű telepen, részben pedig a szöveteket eladják a közönségnek másuttal is áron.

Szó volt arról is, hogy a jelenlegi ruhakészleteket a kereskedők bejelentésk, de azt a kereskedők ábralmának találták a szemfélt készletük oly minimálisnak, hogy nem érdemessék a bejelentéssel járó munkára. A Népruházati Bizottság azonban javasolta, hogy a szükséges ruhásati készlet országosan osztassék szét, egy körzeti megbízott kezébe s ezen keresztül a legittim kereskedőknek.

az OMKE s ölére Nagyváradra Deutsch Ignácot az agilis nagyváradí ruhagygyreskedőt delegálta a kereskedelmi miniszter által kinevezendő megbízottak közé, ugyanő képviselte a kereskedőket a bizottság legutóbbi ülésén, ahol előterjesztette a lapunkban felhangzott panaszokat s adatokat és a segítség gyorsasága érdekében felesólt. Az ö később adja ki a bizottság a vármegye részére is szükséges ruhásati cikkeket, kész ruhákat, kellékeket, szöveteket szétosztva a kereskedők között, kik önköltségi áron árulják a ruhákat, lemondva minden haszonról, csupán önköltségek megtérítése fejében kapnak a vételárból 10 százalékos díányt, hogy üzletük mozgásban maradjon s remélhetik, hogy az üzletmenete nem akad leun, míg a jobb idő beköveskesik.

A tervet szerint a kereskedők kötelesek lesznek a Népruházati Bizottság által kiadott s lebélyegzett ruhákat a rábélyegzett áron forgalomba hozni s azokról elszámolni.

Az O. M. K. E. erősen állást foglalt amellett, hogy a Népruházati Bizottság által kiadott ruhákat bizományba adassák a kereskedőknek, akik a bizottsággal kötelesek elszámolni. Kisebb helyeken a hadőrsöveggyek, hadbavonultak feleségai, hadbavonultak tőnkremant üzletének tulajdosonai kapják a ruhákat árusításra s így kenyérhez jutatlja öket a bizottság.

A ruhákat ruhajegy ellenében adják ki, mint Ausztriában.

Felbivjuk ezért a tisztviselőket, tanfrokot, tisztviselőket, szövetkezeseket, hogy közvetlenül a Népruházati Bizottsághoz forduljanak s az ott rendelkezésre álló készletekből kérjenek szövetet készítésre.

Tisztviselők, tanfrok, tanfrok ne vásároljanak ruhát addig, míg a Népruházati Bizottság rövid idő alatt ki nem adja a forgalomba nem hozza a kész férfi és női ruhákat és a szöveteket. Ezek hihihetlenül olcsók lesznek, egy méter szövet (férfi és női) körülbelül 22 koronába fog kerülni, egy kész ruha 110—120 koronába. Azt a törészetlen áruusorát, amelyet nálunk is a ruhaszövetekkel, kellékekkel s a círával fiztek, la fogja törni az az intézkedés, csak bísalommal várjon a közönség pár hétig, vage lesz a rablásnak.

Cziller Iura és Jónás Andor nagykereskedők Lukács Ölon polgármesterhelyetteshez kérték intétek, hogy a kereskedelmi miniszternél esköböljék ki, kapjanak olyan árat is, amelyet addig nem adtak ki a legittim kereskedőknek. Az árat az öse akööltség megtérítése ellencében adják el a közönségnek s megcsótatnak a száraz, ing stb. usorát.

Kis és nagykereskedők az adóemelésnél.

Kereskedő körében élénk n tárgyalják a III. osztályu kereseti adó kivatésének eseményeit.

Ez-k szerint a kereskedők adóját mintegy 1000 szá alékkal emelte a bizottság s 60 korona hadadó: csopost hozta. A kereskedők állítják, hogy a kivatási alap, am lyet Szabó Ákos és Klitusz János pénzügyi tanácsosok készlettek, a háborus jövédalmakat tükrözteti, holott az adó 1917—1919-re esél.

A kereskedökek pedig most má: ni es árujok, a raktárak üres k, készletük kifogyot, az ült pang, egy dái igyek zedök, hogy a csódtól mecsökjűnek s azt kiserüljék, mert porékát nem kapnak.

A nagyobb kereskedők szerveztetés-

gükben találják okát az adóemelésnek s arra utalnak, hogy míg az adókvatás bizottságban a kiskereskedők képviselésében Weisz Mór elnök és sok kiskereskedő van, addig a nagyobb kereskedők érdekeit senki se képviseli s így a kiskereskedők magukat a magasabb adóktól mentesítik, ráhárítva az emelést a nagykereskedökre. Ezért testületileg tiszteleggek Németh István pénzügyigazgatónál s orvoslást kérnek.

A postai csomagok csomagolásáról.

A postalgazgatóság a következő szabályokat ajánlja a közönség figyelmébe a karácsonyi és újévi rendkívüli csomagforgalom ideje alatt a csomagolásra és címzésre vonatkozólag:

1. Pénzt, ékesert, más tárgyakkal egybe csomagolni nem szabad.

2. Csomagolásra feláda, veszőből font kosár, viassos vagy tista közönséges vásson, kisebb értékű és esékölvebb eslyu tárgyaknál pedig erős csomagolópapir használandó.

Vásson vagy papírburkolattal bíró csomagokat, göb nélküli szinaggal többszörösen és jó sorosan átkötni, a szinag keresztelési pontjain pedig pecsétviaszal lezárni kell.

A postálósáól vésett pecsétanyagó használandó.

3. A címzésnél kiváló good fordítandó a címzett vesetek és keresztnévének vagy más megkülönböztető jelzések (például ifjabb, időib övagy stb.), továbbá a címzett polgári állásának vagy foglalkozásának és lakólyának pontos kiírtelése; a Budapestre és Wienbe szóló küldemények címlapjainban ezenkívül a kerület, utca, házszám, a szelét és ajtó jelzés stb. kiírandó.

A rendelési hely tüzetes jelzése (vármegye) s ha ott posta nincs, az utolsó posta pontos és olvasható feljzgyása különösen szükséges.

4. A címet magára a burkolatra kell írni, de ha ez nem lehetséges, egy a cím feltekerésére, bördarabra vagy erős lemezpapírra írandó, amelyet tartóban a csomaghoz kell kötni.

A papírlapokra írt címeket mindíg egészen tajjede mében kell a burkolatra felragasztani.

Feltes kiránatos, hogy a feladó nevét és lakását, továbbá a címlap összes adatait feltűtő papírlap egyen magában a csomagban is elhelyezve arra es esetre, hogy ha a burkolata levő címlap leessen, elvesszen vagy pedig olvashatatlaná váljon, a küldemény bizottsági felbontása után a felzett papírlap alapján a csomagot mégis kézbesíteni lehessen.

Kivánatos továbbá, hogy a feladó saját nevét és lakását a csomagon levő címlap felső részén is kiírtat s.

5. A csomagok tartalmát úgy a címlapon, mint a szállításvelen szabatosan és részletesen kell jelezni.

Budapestre szóló elöliszereket, illetve fogyasztási aló alá eső tárgyakat (hasznemű, eszeses italok stb.) tartalmzó csomagok címlapjaira, címoldatában az ilyen csomaghoz tartozó eső tolevélre az tartalom, mltóság és mennyiség szerint kiírandó (pl. szalonka 2 kg, egy pulyka 3 kg, 2 liter bor stb.) szelétűl a gyó s szelítés és csöbselítés biztosítása végett az elöliszereket tartalmazó csomagok burkolatára a címlapon egy darabon erős papírragasztandó.

A tartalom ily részletes megjelölése a forgyesatál dó kv tesse csopontjából esők es ges es s gora késb anes: laogyesesen előmondítja.

Nagyvárad, 1917 december hó 15 én.
Siket, s. k.

Segítség-Naptár.

A Kath. Nővédség Egyesület kiadásában pompás kiállítás, rendezői tartalmas és díszes naptár hagyta el a napokban a sajtót. A naptárt Pálffy János készítette, a ki a képekkel előszörval vezeti be az érdekes és értékes történetet:

1918 . . . január eleje . . .

Még nem is olyan régen a január és az egyre teltük a hangulattal, az volt fontos benne, nem pedig az év szám. Az esztendők mulását — egymástutóját megszoaktuk régtől fogva — de a január egy mindig hozott suszanszákjában valami gyermekes izgalmat számunkra.

„Boldog újévet!” Kiáltottuk egymásnak és derűs örömmel bíztuk üzeneteinket apró papíros kartonokra.

1918 . . . január eleje . . .

Iténem, hogy változnak az idők, hogy változik a hangulat! Ma hidegen, ködönyöken, nagy bennünket az a tény, hogy január van, meg hogy eleje van, hisz oly egytor már szomorunk a napok, a hónapok! . . . De az ezarkilencszáztizennyolcat, azt érem-zük messze sullyal mind, az a lelkiünk leg-mélyéig fáj.

Még egy év! Ujabb esztendő a kereszt járó útnak! Odaaduk a gyilkos dátumnak legdrágábbjainkat, kényelmünket, gondatlan álmunkat, családaink, nemestünk reményeit, ifjainkat, . . . még sem elég? Még ez sem elég? Semmitk stess már!

Valóban?

1918 . . . január eleje . . .

„Segítség!” hangzik keresztül a hideg légen. — „Segítség!” — Itt van még valami, itt van még élet! — Itt a nyomorban, a hidegben új létesések sads hangja köszönti január elejét!

Didergő tagokkal, éhségtől csillogó szemekkel listal anyák bus martyr-arcát lat felénk, — magyar anyák! . . . És magyar gyermekek! . . . Ma még gyámoltalanok, teletlanok, — de kifosztott nemzetünknek egy nagy ígéret mindegyik.

Ki tudja hány van közülök hívatra: szorongóba állat kidőlt Nagyok helyett, — hány hordozza magában a tudományt, — a művészetet, — a lángos isteni sik-ráját!

Segítsük!

Segítsük rajtuk, hogy lehessenek, — hogy Emberré nőhassanak, — hogy elfoglalt-hassanak az a sok-sok árszen maradt, — betölt székét a társadalom nagy nevelés kö-zött, melynek előbbi gazdaságát elszóllította Esterházy-hercegnéasszonyok! . . .

Hordjuk össze mindent! Fát, kenyé-rt, fehér pércát, guruló pénzdarabokat, tudományt, művészetet, munkát, mindent, mindent!

Szemmi az legyen sok és szemmi sem kevés, ami egy megtizedelt nemzet újásí-dését előzoza!

1918 . . . január eleje!

Ma indul meg első útjára a „Segítség!” naptár. Ujasszólt vállalkozás maga is, mely támaszra szorul, hogy lehessen.

Irodáinknak, tudományvilágunk Nagy-jalhoz fordultunk ezzel a kérésrel: Segítse-tek, hogy segíthessünk!

És az ő megértő lelkük fölfogta az írók betűk követelő hatalmát, nagylelkűen aján-déképpen hozzáálltak rendelkezésünkre tu-

dományos és máréssal tolluk egy-egy re-mekét.

Azútor jótékony lényességükért véden esünk nevében hálás köszönetet mondok, egyben kívánom, teljék nevez a líróknak öröme abban a melegségben, melyet lánglel-kek egy szikrája támasztott, sok-sok mag-gyott sord kis fészekben! Teljék örömdk a gondtól terhelt anyák megkönyebbült só-hajlásában, a kissiayek gömbölyödő arcos-kájában!

Hosszanna a segítség új esztendőjének!

A naptár ismerettségére még visszatér-ünk; most csak annyit jelzünk, hogy már kapható a Kath. Nővédség Egyesület karác-sonyi vásárján, ma d. s. 9—12 ig és d. u. 3—7 ig a Kath. Kőr Belpolitikai szobájá-ban. Ár 3 korona.

A megye külföldi lókvitele: 2 drb.

A vármegye területén levő marharendő állomásokról elszállított összesen 32451 állat és pedig 2 16 2722 szarvasmarha, 18045 juh és 11682 sertés. Ezekből kül-fődre 2 16, 21 szarvasmarha, 10216 juh és 765 sertés jutott.

Az állatgyógyászat szeptember, október és november hónapokban kielégítő volt.

Személy és vagyonbiztonság.

A község és család, ide őig a személy és vagyonbiztonság állapota, a mindenkori előforduló egyes, kisebb nagyobb bűnös-ségtől tekintve általában jó volt.

Igen rossz tengeri és burgonya termés.

As ősi vetések az igen kedvező idő-járás következtében teljesen befejezték. A tengeri termés általában igen rossz volt, ugyancsak a burgonya is. A sósó ter-més igen jó volt.

Nehézségek a közlemezésnél.

A vármegye közlemezési ügyosztálya feladatát nagy nehézségek mellett tudja csak teljesíteni, mert főszélek felétek az Országos Közlemezési Hivatal egyáltalában nem utal-ki, úgy hogy augusztus 15-ke óta, tehát négy hónap alatt mindössze 80 q fuzelek állott rendelkezésre, holott köztudomásu, hogy lövénnyelhatóságuk területén az idén nem tartott hűvelyes vetemény.

210 vagon helyett 110 vagon liszt.

A Hatalmát illetőleg szintén nehéz-ségek vannak, mert az összeírások szerint a vármegye egy havi lisztigénye 217 vagon lenne, mert a hatósági ellátásra utal-tek ezma az ipari cégek munkéselvalgyútt: 313648 sze-ély Erre az O. K. H. pár hó-napon át 160—160 vaggont adott ki, de megfelelő beosztással ki lehetett véle jónni: a december 10—január 10 ónapra azonban az O. K. H. már csak 110 vagon lisztet utalt ki, tekintve attól, hogy az a szükség-lettel szemben nagyon kevés, az is tetézi a bajt, hogy a 110ból 80 vagon nagy távol-ságból van kúalva, különösen 5 vagon Nagybaoskerkről.

Szalonna és zsír.

A vármegye szalonna és zsírszükség-letének fedezésére összeirattam az engedély-műköt bialalt esztéseket és az átvélt meg-

is kezdtem. Ezen eljárásomról a közlemezési miniszter urnak jelentést tettem és hon-szájárulást kértem.

Mintán azonban az ügyben utasítást nem kaptam, de meg időközben a sertés-átvételi ügyben újabb megszorításokat tar-talmazó rendelet jelt meg, az őszelrt ser-tések átvételét beszünttettem és személyesen fogok az ügyben az O. K. H.-nál interve-niálni.

A megyei rekvirálás eredménye csekély.

A gabonátvételi bizottságok működése még folyamatban van ugyan, de a befejezés-hez közeledik. Az eredmény, mint előrelát-ható volt, csekély, mert összesen mintegy 300 vagon vagyis tannegyél fog a rekvirálás eredményesni.

A rekvirálás felülvisszajelentéi kormány-rendelet folytán a határrendőrség eszkösi, de ott, ahol a felülvisszajelentéi megtörtént, az sem javította az eredményt.

Végül idecsatolva bemutatam a honvéd-pótzásóralj parancsnokságnak honvédségünk megatartásáról szóló elismérését.

Nagyvárad, 1917 december 18.

Fráter Barnabás.

Egy furcsa hír.

Budapesti tudósítónk jelent: Az Est tegnap a következő hírt terjesztette bécsi tudósítás formájában:

Mikor híre terjedt, hogy Apponyi Al-bert gróf kultuszminiszternek elkészült a kath. autonómia vonatkozó javaslata, a magyar püspöki kar memorandumban tiltá-kosolt az ellen, hogy a püspökök felfüg-gessék az őszegben állapítások meg. Amár a javaslatban ilyenről nem volt intézkedés, a püspöki kar idejévalóának látta tiltakosá-sát bejelenteni. Az Est szerint Csirnoch hercegprizának a királlyal való kihallga-tása ezzel függ össze.

E hír magánviseli a legújabb kohol-mány jellegét, a hasonló azon abszurdumok-hoz, melyeket az Est a minap szintén bécsi tudósítás képmében a kabinetiroda főosztének távosításos kombinált, de amelyre gyors cáfolatot kapott s a tudósítást visszavonta. E táviratot késő éjjel kaptuk, nem volt mó-dunkban annak alaptalanságáról illetékes h ilyen tudakosódni, de a hír esővegezéséből nyilvánvaló, hogy a magyar püspöki kar legalább is előzetesen tájékosódik arról, hogy ami ellen tiltakosik, az benne van a javaslatban.

* A szabadegyetemnek az este fél hat órákor a K. hallgatók Kör nagyterem-ben tartandó előadásán dr. Hoványi G. ula egyetemi m. tanár hit. kath. jogakadémiai r. tanár értekozik A nemzetközi jog pozitívítá-sáról. A kiválóan érdekes és idősező témá-hoz méltóképen társul a másik jeles előadó-nak, dr. Némethy Gyula tb. kanonok theo-logiai tanárnak A művészet előjel e mű nagy perspektívákat nyitó előadása. A be-lépés ingyenes. Az egyes előadások alatt az ajtók zárva maradnak.

* A Katholikus Sajtó-högy-bizottság ülése. A nagyváradi Kath. Sajtó-högybizottság a hó 20-ikán, csüt-törtök délután 5 órákor ülést tart a Kath. Kőr választmányi termében. A nagyérdmő tárgyakra tekintettel a tagok szives meg-jelenését kéri a vezetőség.

HIREK

*** Személyi hír.** Gerlóczy Béla dr., a Pénsintézeti Központ igazgatója, hivatalos ügyekben Nagyvására érkezett.

*** A birodalmi kancellár uton.** Berlinből jelentik: Hertling birodalmi kancellár tegnap nyugat felé elutazott.

*** A munkaszünet felfüggesztése.** Jövő vasárnap, a hó 23-án és az új év előtti vasárnap, a hó 30-ikán az ipari és kereskedelmi árusítás és házhoz szállítás meg van engedve. A kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy a rendőrség értesítse a közönséget a munkaszünet felfüggesztéséről.

*** Az Uri leányok Mária-Kongregációja** ma délután fél 5 órakor rendezés és ezt megelőzőleg magistrai gyűlést tart.

*** A Katholikus Nővédő Egyesület karácsonyi vásárja,** tegnap is nagy látogatottságú volt: az olcsó és kellemes tárgyaknak rendkívül kelendő sége van. A vásár még ma délután és délután nyitva áll a Katholikus Kör Belpótozky szótárában.

*** Hittudományi szigorlat.** Láng Lajos egyházi ügyész teológus, a budapesti hittudományegyetemen a szentírás tudományából és a keleti nyelvekből a szigorlatot sikerrel letette.

*** A Kath. Kör vetítő estéje.** — Follmann Gyula káplán tartott érdekes előadást a Kath. Kör tegnap esti vetítő estéjén a Szeniföldről. Saját tapasztalásai megbeszélés érdekes bizonyosságot mondott a kőszben megkísérlettel képekben mutatta be Palesztina legérdekesebb helyeit. Az előadást nagy közönség hallgatta meg a társakkal közösen meg az előadást.

*** Kitüntetett tiszték.** A király a 37. gy. e. bel. dr. Jonecsu Gyula főhadnagyot a III. oszt. katonai érdemkeresztrel, Schmied József 37. gy. e.-beli alhadnagyot és Paragó Aladár főhadnagyot pedig újlagos díjazás elismerésével tüntette ki.

*** Felhívás a tanítókhoz.** A nagyváradi közélet, a szent, telekessélemi és polgári iskolák tanítóit felkértem, hogy a hó 19-én, szerdán délután 6 órakor a városban a bizottsági termében fontos gyermekvédelmi ügyben tartandó értekezleten teljes számban megjelenjenek szíveskedjének. Vasady Lajos, kir. tanfelügyelő.

*** Halálozás.** Saly Ferenc szászvári földművelésügyi tanácsos 64 évesen S. székelyvárosban elhunyt. Temetése december 19-én délután 1 órakor, honnét a holttestet Nagyvására szállítják, a hó december 20-án délután 10 órakor helyesik végső nyugalmáig az olcsó temetőben.

*** Strasszer Aladárné ügye a Kuriam.** A múlt héten kezdte meg a Kuria Strasszer Aladárné és Vogel László ismételt közzétételét a tárgyalást. Ligetkuhy Iván dr. köznevelési vádvezető után, amelyben szólaltatta a Strasszer Aladárné kímélet büntetését, az életfokozatát tegnapra tüntették ki. Strasszer Aladárné, akit a törvényes 7 évi fegyházzal sújtott 5 évi fegyházra és 6000 korona pénzbüntetésre, Vogel Lászlót 2 és fél évi fegyházbüntetésre és 2000 korona pénzbüntetésre ítélték.

*** A leányklub énekpróbája.** A szociális misszió társulat Leányklubja csütörtökön pontosan délután 4 órakor énekpróbát tart a szokott helyen, melyre az összes iskolák feltétlenül megjelenését kéri a vezetőség.

*** Mákot és diót árul a város.** Tudatom a város közönségét, hogy a karácsonyi ünnepekre való tekintettel a hatóságok licitációval és élelmiszer, valamint a városi főszűrtelben csütörtök, december 20-án kezdődőleg mák és dió vásárolható és pedig: dió az ócska hatóságok licitációval és élelmiszer, valamint a városi főszűrtelben a kölesjegy december havi szelvénye ellenében öt órákig 1 kilogramm mák és minden további órákig mák 10 deka, kilogrammonként 4 korona 80 fillér árban. Mák csak a városi főszűrtelben a szűrtjegy jegy december havi szelvénye ellenében órákigként egyegy mák 4 korona árban. Nagyvásár, 1917 december 18. Lukács Odon, polgármesterhelyettes.

*** Vasúti szerencsétlenség.** Tegnap éjjel 9 órakor, mint budapesti tudósítók telefonálják, Almásyutó és Komárom között egyik tehervonatnak lezavart a pályán maradt kocsijaiba egy másik tehervonat belefutott. Egy kocsió káros megsebzelt, egy vasúti megsebzült. A forgalom rövid ideig szünetelt.

*** Temetés.** Merkovicz Sándorné szül. Patoky Erzsébet a hó 15-én Béltvárosban meghalt 28 éves korában. A korán elhunyt fiatal nő felesége volt Merkovicz Sándor honvédseregvezetőnek, Patoky Károly eszterházi szászados leány. Családja hazaszállította a holttestet a ma dé. e. 11 órakor lesz a temetése a Rótkovácsy-temető kápolnájából, ahol felváltászik a holttestet. Az elhunytban Róz Mihály tanfelügyelő húgát gyászolja.

*** Hadszolgálat miatt zárva tartott uridivat, fehérnemű üzletemet megnyitottam.** Pfaff Kálmán Rákóczi-ut 3 szám.

*** Most az ideje a szőrmék festésének,** az alkális szőrmék tisztításának, mint a férfi és női ruhák tisztítása, gyászruhák ruhák elrendő kivitelben fűtetnek Halterberger Vilmos helyettesítő vegytisztító gyárában Nagyvásáron.

*** Kórház-utca 33. szám alatti ház** kiadó. Értkezhetni ugyancsak.

*** Aszódinál Fűzet.** Fő utca utca főlk Rákóczi ut Csoklédé Késsy megerkeztek a Mikulások, szőlőből szőlő és olcsóbbak. Cukor, csokoládé, kócsok, konyak, rum, tea, tejszörpök, likörök, gyógyborok, Karácsonyra és újévre megkezdik az összes csomagok, fő utca kócsok. — Ajánlom ismét a hó 20-án gyűlésre. Nagybani és kócsokban kapható Telefon 635.

*** Hadikölcsönjegyzés tőke nélkül.** Az Atlas elbízható társaság érdekes és új tervet szerkesztett, amelyekkel mindenki megteheti a hadikölcsönjegyzést tőke nélkül. Részletekkel szolgálnak az "Atlas", VI. Andrássy ut 13 Nagyvásári kirendeltség: Hegedüs Hirlapiroda, Rákóczi-ut 2. Telefon 13-01.

*** A Népszövetségi Hitelszövetkezetnél** a hadikölcsön jegy, valamint a hadikölcsön biztosi árt kócsok és a hadikölcsön több díjtelek mellett lehet felírni olcsó díjtelek a Népszövetségi Hitelszövetkezet VI. évi társulatának hirdetésére.

*** Butorozott utcai és udvari szobák** a Zöldfa-épületben kiadó. Felvilágosításul szolgál a szobaközvetítő ugyanott.

IRÓGÉPEKET VESZ, ELAD, CSERÉL és JAVIT KARCZAG ZÖLDFÁ-utca 5.

*** Duna-falva határában** 302 magyar hold területű legelő kiadó. Értkezhetni a Polgári lakóház penatáránál.

*** Egy ház telekhez,** egy országút mellett, több elajfestményű téglaép kiadó. Tudakozódni lehet Széles u ca 48. sz.

*** 1-2 szobás szobák** a Zöldfa-épületben kiadó. Értkezhetni ugyanott.

*** Eladó ló.** 140 cm. magas fehér ló kiadó, megtekinthető Színház-utca 4. számú ingatlanban délután 1 és 4 óra között.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szerda: Ártatlan Zsuzsi.
Csütörtök: János vitéz.
Péntek: Szerető.
Szombat délután: A Teatör.
Szombat este: Szibill.
Vasárnap délután: Tavasz és szerelem.
Vasárnap este: Csárdáskirálynő.
Hétfő délután: Mágus Miska.
Hétfő este: Nincs előadás.

Ártatlan Zsuzsi. Régi, kedves művelésű színdarab a Színház-utca határában. Gilbert könyv szerzője az, amely egy kedves történet a közönség számára az Ártatlan Zsuzsi. A kiadó operettje ma este reményben új szereposztással kerül színre. Jgy Zsuzsánál Kálmán Marci, Ambrosiák Stoll Béla, Alexist Szabó Gyula, Ohramyán Mária Plata játsszák. A régi szereplők közül a címszerepet Sz. Zsigmond Arna, Daffinai T. Pórány Jenke, Haberné Tompa Béla, Ruzsák Békefi Lajos, Pomerai Szilvany Jenő játsszák.

János vitéz. Most, hogy az előző felvonások bekezdésének nagy kitérő szerepe még mindig a legérdekesebb csatájai, szinte a ma hangulatának egy fő om árnyalata, amikor romantikus mesében szerepel a dal, a magyar hazai dicsőség himnusz, a Pálfi Sándor Kutorica Jánosnak prózájában. A magyar költészet a remekből formádott regényes operett a János vitéz, amelynek dalai, helyenként lyrail magasztos Kacsóh Pongrácz kompozit stílusú zenét. — Nálunk a János vitéz előadásu szereposztásban kerül színre és a változatok csodálatos színjátszóak, a d. korálók oly pazar keretben kerül a publikum elé, amely magában véve is remek látványt nyújt.

URANIA mozgószínház Szerdán
Minden poklon keresztül
Az előadások vasárnap dé. u. 3 órakor hétköznap 5 órakor kezdődnek

VIGADO mozgószínház Szerdán
A peleskei nótárius
Az előadások vasárnap dé. u. 3 órakor hétköznap 5 órakor kezdődnek

APOLLO
MOZGÓ-
SZÍNHÁZ

Szerdán
A szentjébi erdő titka
dráma 4 felv.
Az előadások vasárnap u 5 órakor
hétköznap 6 órakor kezdődnek.

NYILTÉR.

Karácsonyi árjegyzék!

Porcellán mozsár, ütővel	8.-
Majolika gyümölcs állvány	8.-
Majolika táca fogóval	8.-
Majolika cukortartó díszes	8.-
Majolika gyümölcs készlet	8.-
Vizes készlet csiszolt üvegből	8.-
Poros	8.-
Éltér	8.-
Söréskészlet színes aranyozással	8.-
Boréskészlet színes	8.-
Vizeskészlet színes	8.-
Lámpakészlet színes	8.-
Befőtteskészlet kristály fehér	8.-
Gyűrű készlet kristály üvegből	8.-
Majolika fali sótartó színes	5.-
Majolika vizeskancsó színes	5.-
Konyha kosár színes üveggel	5.-
China ezüst cukortartó	5.-
China ezüst gyümölcs állvány	5.-
Majolika virágváza színes	5.-
Majolika virágtálcák	5.-
Majolika dísz figura	5.-
Porcellán főzőlábos	5.-
Porcellán főzőfazék	5.-
Téskészlet színes aranyozással	25.-
Kávékészlet színes aranyozással	25.-
Feketés készlet színes aranyozással	25.-
Ebédellőkészlet felszerelve, sz. aranyozással	70.-
Ebédellőkészlet készlet sz. aranyozással	25.-
Mézőkészlet színes fin. díszítéssel	25.-
Fali lámpa színes aranyozott kerettel	25.-
Asztali lámpa teljesen felszerelve	25.-
Függő	25.-
Tésk pohár China ezüst foglalatban	8.-
Tésk csésze szin. finom aranyozással	8.-
Kávé	8.-
Képkészlet	8.-
Főzőlábos barna tüzálló füllel	8.-

Nippek, Figurák, Szent Antal szobrok, Mária szobrok, Szentelt víztartók, Konyhaberendezési cikkek, Képkarok, Ablak üvegezés.

Eladás nagyban és kicsinyben !!

KOMLOS TESTVÉREK

üveg, porcellán, lámpa, táblaüveg és dísz műára nagykereskedés.

Nagyvárad, Zöldfa-u. 13. sz.

Telefonszám 372.

Részvénykicszerelési felszívás.

Van szerencsénk értesíteni, hogy folyó évi november hó 4 én, illetve folyó évi november hó 18 án megtartott rendkívül közgyűléseink intézkedéseink egyesülését az Egyesült bank és Takarékpénztár r. t. nagyváradi pénzügyintézetével határozták el.

Ezen egyesülés folytán intézkedéseink eddigi cégei megszűnnek és működésüket ezennel, mint az Egyesült bank és Takarékpénztár belettyújtásával, illetve dicsőcskei fiókjai fogják folytatni.

Az egyesülés folyamánként a Sárreői Népbank, Mezőgazdasági Takarékpénztár és Dicsőcskei Népbank részvényei befognak cseréltetni olyképp, hogy minden 5 darab Sárreői Népbank részvényért két darab Egyesült bank és Takarékpénztári részvény,

minden 5 darab Mezőgazdasági Takarékpénztári részvényért két darab Egyesült Bank és Takarékpénztári részvény és

minden 10 darab Dicsőcskei Népbank részvényért 1 darab Egyesült bank és Takarékpénztári részvény fog adni.

Felhívjuk tehát t. Újra, hogy birtokában levő Sárreői Népbank, Mezőgazdasági Takarékpénztár és Dicsőcskei Népbank részvényeket az összes le nem járt esedékekkel a kicszerelés eszközölése végett 1918 jan. 10-ig intézkedéseinknél beszolgáltatni szíveskedjenek.

A benyújtandó részvényekhez jegyzék csatolandó azon nevek felsorolásával, melyekre az új részvényeket kiállítani óhajtják.

A beszolgáltatott részvényekről ideiglenes ellenőrzések fognak kiadni melyek ellenében a végleges részvények lesznek átvehetőek.

Beszolgáltatni, Dicsőcske, 1917 december hó 15.

Sárreői Népbank
részvénytársaság.
Mezőgazdasági Takarékpénztár
részvénytársaság.
Dicsőcskei Népbank
részvénytársaság.

Betűszedő tanulóknak
fiú és berakó tanulóknak leány fizetéssel felvétetik

a Szent László-nyomda R.-t.-nél.

Beraktározás!

Áruk, termékek stb. rövidebb hosszabb távra beraktározására megfelelő helyiségek, ezeken kívül boros és száraz pincék, istállók, kocsisznek is állanak rendelkezésre. A beraktározott árukat tűz és betörés ellen biztosítjuk. Közelibbi felvilágosítással szolgál a

Fekete Sas és Zöldfa
Részvénytársaság
beraktározási osztálya.

Iroda: Sas-passage, 24. számú lépcső.

Telefon 14-00.

VIGADÓ

mozgó színház

Nagyvárad, Fekete Sas-Passage.

Ma szerdán

változatos műsor keretében
szinre kerül

Gvadányi József

klasszikus magyar regényes
színműve:

A peleskei nótárius utazása Pest-Budára.

A mulattató, irodalom történeti értékű színmű megtekintése tanulók, tanintézetek hallgatói számára pedagógiai hásszonnal jár.

Mindenkinek
 jegyziink hadikölcsönt
 ami rendkívül előnyös körülményeket teremt a
 lakó hadikölcsönös
gyermek vagy élet
 biztosítását kéri.

Kézpénzfedezet nem kell.

A hadikölcsönt 15 vagy 20 év alatt magá-
 val a biztosítási díjakkal letörleszti.
 Például: 10.000 korona VII. magyar hadi
 kölcsönre: 30 éves egyén 10 év
 alatt összesen befizet: gyermekbis-
 tosításra 4936 koronát, életbi. tosi-
 tásra 4503 koronát.
 Ugy elévés esetén, mint előbbi elhalálozás
 esetén az egész 10.000 korona hadi-
 kölcsön esedékes.

Részletes tervvel szívesen szolgálunk
ATLAS életbiztosító r.-t. magyar-
 országi vezérképviselőisége
 Budapest VI., Andrásy-ut 13. Telefon 307.,
 valamint vidéki kirendeltségek.

Nagyvárad kirendeltség:
Hegedüs-Hirlapiroda
 Rákóczi-ut 2. szám. Telefonszám 13-01.

Belépési felhívás.
 Az Általános Takarékszövetkezet, mely az Általános Takarékpénztár Rt. keretében működik, Nagyvárad, Bémer-tér 2. 1918 január 1-én nyitja meg
XVI. évtársulatát.
 A belépés tetszés szerinti számú törzsbetét jegyzésével történik, melyek mindegyike után hetenkint 20 fillér fizetendő. Az új évtársulat 3 éven át, vagyis 156 hétig tart, aminek elteltén a tagok az általuk megtakarított tőkét az elért haszonban megkapják.
 A szövetkezet tagjainak váltóra vagy kötelezően kölcsönököt folyósít, kölcsönök a heti befizetésekkel három év alatt törlesztendő. A befizetések vasárnap és ünnepnap kivételével minden nap délután 9-12 óráig, délután 3-5 óráig tartanak.
 Vidéki tagok részére postatakarékpénztári lapokat küldünk, melyekkel befizetéseiket portómentesen eszközölhetik.
 Az új évtársulat működését január 1-én megkezdjük, ezért felkérjük a belépni szándékozókat a mielőbbi jelentkezésre.
 Nagyvárad, 1917 december hó.

Eladó

kedvező fizetési feltételek mellett a Várkapu-utca 4. és 6. számú, a Szent János-utca 30. számú, a Széles-utca 1. számú, mely közvetlen a 3. vashid szomszédágában van, valamint a Vizvezeték-utca 54. számú ház. Értekezhetni lehet a Nagyvárad Kereskedelmi és Forgalmibanknál Rimanóczy-utca 6. sz. alatt.

IZSÁK LIDIA
 Elsőrendű
 főzőszalon
NAGYVÁRAD,
 Nagy Sándor-u. 1.
 Park-szálloda épületében.
 Interurbán telefon:
 11-53 szám.
 A Szilágyi-utcai színház művésznőinek egy-
 ültői főzőszállóját.
 Tisztításokat és átala-
 kításokat vállalunk.
 Fűzők mérték után a
 legkisebb idő alatt
 elkészítetnek.

Nagyvárad Hitelbank Takaréka és Segélyszövetkezet
 Nagyvárad, Zófia-utca 2. szám. I. sz. em.

Hadikölcsön-jegyzés
 1 koronás heti befizetés mellett.
 A Nagyvárad Hitelbank Takaréka és Segélyszövetkezet a hadikölcsön kibocsátása alkalmából a legelőnyösebb feltételek mellett, hogy a hadikölcsön jegyzés hazafias munkájában mindenkinek a legelőnyösebb körülményeket teremtve lehetővé teszi a jövőbeni egyéni részvételét, hogy megtakarított tőkéjét kedvezően győzelemmel és a legbiztosabb befektetéssel hozza zsebébe.
 A Nagyvárad Hitelbank Takaréka és Segélyszövetkezet em. először 5 évre szóló évtársulatot nyit, s mindegyiknek a 10 éves évi betét 1 koronás befizetésre kötelezi megát 300 korona n. é. 6%-os hadikölcsön-kötve itt egy év múlva, hogy az öt év elteltével az illető 300 korona összegű hadikölcsön-kötve véget érte meg.
 Öt éven át a 300 korona jegyzéséről a befizetés 260 koronát tesz ki, ennek eltevével az illető 300 korona n. é. 6% os jövedelmét a havi befizetéséből a befizetésre kötelező kiegészítéséről a befizetés 5 éve alatt is visszakapja. A havi befizetés 1 koronát fizetnek be, ahányszor 300 koronát jegyeznek megát 600 korona jegyzésnél 2 koronát, 900 korona jegyzésnél 3 koronát, 1200 korona jegyzésnél 4 koronát és így tovább.
 A jegyzés alkalmával a havi részletnek megfelelő összeg azaz 300 korona jegyzésnél 4 koronát fizetendő be. A befizetés törlesztésének hatáskörébe, havonta vagy negyedévenként először Vidékiek havonta a szövetkezet postatakarékpénztár befizetési lapjait, tehát minden költség nélkül eljuttathatják befizetéseiket.
 A Nagyvárad Hitelbank Takaréka és Segélyszövetkezet a VII. hadikölcsönre jegyzés két a fenti módon f. évi december hó 15-ig fogadja.
 Bővebb felvilágosítással a Nagyvárad Hitelbank Rt. keretében működő Nagyvárad Hitelbank Takaréka és Segélyszövetkezet szolgál.
 Ez a kedvező alkalmat hazánk áldozatra kész közönsége nagyobb mértékű és nélkülözhetetlen igényeire, amire এখন is felhívjuk szíves figyelmét és segítségét.
 Nagyvárad, 1917. november hó

hálás tisztelettel
 Nagyvárad Hitelbank Takaréka és Segélyszövetkezet igazgatósága.

Belépési felhívás
 a Népszövetségi Hitelszövetkezet VI-ik évtársulatába.

A Népszövetségi Hitelszövetkezet 1918 január 1-én a VI-ik, új évtársulatát nyitja meg.
 Az előbbi évtársulatok, — dacára a nehéz megélhetési viszonyoknak, — igen szép eredményt hoztak. Belépni szándékozókat üzletrészeket jegyzésüknek már most is a hivatalos órák alatt a szövetkezet helyiségében (Szilágyi Dezső-u. 5. sz. a.) Egy üzletrész heti 20 fillér befizetésre kötelez, s aki annyi üzletrészt jegyez, amennyit akar. Felvételi díj üzletrészenként 50 fillér. 3 év múlva az évtársulat feloszlik; a tagok a befizetett összeget kifizetik a reájuk eső nyereséget is.
 A tagok a befizetett összeg 1/3 részét a szövetkezetnél olcsó kamatra kölcsön is kaphatnak, mely 3 év alatt fizethető le. Azonfelül betétkészletek, értékpapírok, váltók, bármily összeg erejéig.
 A tiszta haszon és nyereség teljes egészében a tagok között osztatik fel, s kiki heti befizetése arányában részesedik.
 Az eddigi évtársulatoknál a nyereségrészesedés jóval magasabb volt, mint bármely takarékszövetkezetnél.
 A szövetkezet elfogad betéteket is, s azokat legmagasabb kamattal kamatoztatja. Tőkekamatadát a szövetkezet fizeti.
 Bizalommal kérjük a belépni szándékozókat, hogy felvétel végett szövetkezetünk helyiségében, vagy a csoportvezetőknél mielőbb jelentkezzenek.
A Népszövetségi Hitelszövetkezet igazgatósága.

MOCSÁRY SÁNDOR
 TELEFON 1404.
 ZÖLDFA-ÉPÜLET, utcai helyiség.
 Villany- és vízvezeték-szerelő,
 bádógos, lakatos, műszerész
 és bronzműves.
 Irodá, gramofon, kerékpár és National Cassa javító. Elektrotechnikai cikkek és 1/2 Wattos Wolfram szálas Tungram-égők állandóanraktáron.

Hordók
 különböző nagyságban
eladók.
 Moskovits Mór és Fia r.-t.-nál
 Kolozsvári-utca.

szent... Nagyvárad,